

# GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez izdane vsotiljave garancije ne nosi. Uredništvo in upravnštvo je na pristavi g. K. Florian v «Zvezdi». Izdajatelj in odg. urednik Mir. Ambrožič. Rokopisi naj se pošljejo, če mogoče, že med tednom.

Izhaja vsako soboto  
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za peti vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvo naj se blagovoljivo pošilja naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

## Kmet in politika.

(Izven uredniških krogov.)

Stojimo tik pred državnoborskimi volitvami. Javno življenje je nekoliko živahnije kakor ponavadi. Stranke razvijajo nemurno agitacijo za svoje kandidate in ti poslednji zopet stopajo pogosteje pred volilce, razvijajo svoje programe in obljublajo, kaj vse hočejo storiti za svoje volilce. Smo v času srubitve.

Ponujajo se stranke in vsaka hoče biti seveda najboljša, storiti hoče največ za ljudstvo in volilce. Kaj vsega se že ni obljubovalo! Imamo dovolj izkušenj v preteklosti! Pred volitvami obljubiti vse mogoče, a ko so volitve pri kraju, tedaj samo razočaranje, ker nobena obljuba ni izpolnjena.

Smo zadovoljni le s tem? Posebno, ali naj bo slovenski kmet kot tvoritelj takovane mase, oziroma množice in vsikar odločujoč faktor za dovoljen v tem? Zdi se nam, da in stokrat ne! Imamo pač varnost zato!

Čimdalje ožje združevanje velike industrije, karteli, vedno zadolževanje države in državljanov, podraževanje živil, nerazumno visoka vojska Breznice, odiranje, nepostavljanje in zavajevanje kulturnih interesov, prepadanje kmečkega stanu, obrtnikov in rokodelcev, nevarljiv položaj delavstva, nasprotno pa združevanje in moč kapitala v rokah izkoriščevalcev govore za našo trditve.

Tako kot doslej ni moč iti naprej! Priti mora prevrat v tej ali drugi obliki! Tudi masa, tudi kmečki stan mora priti do spoznanja, da ni ustvarjen le za večno slepomisenje in izkoriščanje od strani gotovih ljudi.

Kmet vidi, da se za njega ni storilo ničesar, se nič ne stori ni se ničesar ne bo storilo. Mora si pa sam potegniti mreno raz oči, mora sam izpredvideti slepomisenje, občutiti mora sam vso gospodarsko in socialno krivico, katera se godi na rovaš njegovega blagostanja. Kljub temu, da se v resnici takimenoenovani direktni davki ne zvišajo, mora pa ravno kmet plačati na indirektnih davkih največ, ker je ono državi najštevilnejši član, ker zato največ konsumira ali povzije. Sol, petrolej, železo, moka, sladkor, kava, pišče vžgalice i. t. d. i. t. d., ali niso vsled kartelov, trustov vedno dražji? Ali naj kmet mirno gleda, če pride na vsakega družinskega člana okrog 70 K indirektnega ali neposrednega davka? Ali naj kmet mirno gleda, če njemu v last, skrbno, obdelovanje dana zemlja ne donosa toliko, da bi se mogel postano preživeti s svojo družino ter odračunati se državi zato neupravičljiv zemljski davek? Ali naj bode kmet zato neobčutljiv, če v petu in znoju z žuljavo desno od prve zore, do pozne noči nima niti človeškega, pač pa parje življenja? Ali naj kmet mirno gleda, da se zadolžuje država letozalotom za kakih 300 do 500 milijonov, za kar mora ravno kmet sprejemati jamstvo in varščino na svoja ramena ter plačevati obresti tega neznosnega dolga, njega zastopniki pa odobre vsak nov dolg? Kar je res, je res. Imamo dolžnost, da po zasluženju bičamo in kritiziramo tako krivico.

Lep čas je bil kmet pod jarmom klerikalizma in skoro gotovo ostane še en čas. Vse niti so tako napeljene, posebno se od slovenskega klerikalizma, kateri ima pomešanih v svojih obljubah nekaj

kmečkih zahtev — seveda za vabo —, da ostane kmet kot repek tega vsesvetovnega klerikalizma in suženj slovenskih klerikalnih voditeljev dr. Šušteršiča in dr. Kreka v zvezi z njunimi koritarji, kateri naj že srebljejo iz državnih, deželnih ali kakršnihkoli jasl.

Kako bi bilo temu odpomoči? Takrat in tedaj, ko se kmet popolnoma osamosvoji. Kdaj bo to? Ni še dolgo tega, ko smo čitali nekje, da se snuje ali ustanavlja — kje — baje v Ljubljani Zveza kmetovalcev. Kdaj, kje, kako, s kakim namenom, uspehom i. t. d., nam ni znano. Sicer so bile precej prikupljive misli člankarja — kateri se nam zdi po štiri precej poznati —, toda od gorko pisane članka do uresničenja je še dolga pot!

Zveza kmetovalcev je mogoča edinole tedaj, če izide iz vrste, iz stanu kmetovalcev samih. Upeljati, importirati, diktirati kar meniš, tebi, se ne da take stvari. Treba prej dejanj, potem šele vernjemo.

Pa pravijo, da se ustanavlja! Kje neki? Saj o tem noben človek nič ne zna! Predvsem bi bilo treba inteligentnega človeka, ki stopi na čelo, ki daje smer, tolemu gibanju, kateri vodi vse delo z svežim upogledom v prihodnost. Škoda je le kmečkih sinov, fantov, ki se odgoje v tujini in vodo končnu o težavah kmečkega stanu toliko, kakor nič. Temu je kriva nepravda odgoja.

Pozdravljamo vsak samostojen pojav, prihajajoč naravnost iz kmečkega stanu po zboljšanje, po povzdigi. Tudi prihaja počasi, samo da je v tem gibanju doslednost, in želimo, da se kak uspeh kmalu pokaže.

Umazana beseda se tu nadaljuje, prekrizajo se mrtvaško blede prsti in nervozno, pohotno se ozira po mladih moških.

A tudi tu odvrta vsak od nje pogled. Vskemu se gausi!

Vrača se domov pijana; po drevoredih se ozira za zaljubljenimi pari: «Tudi ti boš stara, vena in imela boš suhe mrtvaške roke, nihče ne bo pogledal za teboj in vsakemu boš gausna!»

Doma leži na stari postelji. «Zakaj? Čemu?»

Bila je mlada, lepa! In tedaj se je ni nihče ogibal. Tudi ona se ni ogibala mladih, čilih fantov. Imeli so pač pod nosom črne brčice, lasi so imeli skrbno počesane. Kdo bi se jih branil? Ljubila je mnogo, da, celo preveč.

A takrat je bila mlada, čila, njeni prsti so bili polni, oči so gledale tako zapeljivo, vsak se je ozrl za njo!

In glej jo danes!...

Na stari postelji leži trudna, pijana, mrtvaško blede suhi prsti gibljejo nervozno, brez izraza zro velike oči tja v strop, iz ust pa veje neprijeten duh zganja!

Udira se strop, udarajo se tla... Duh žvepla se dviga... plamen obvisne trhle pohištvo... vstajajo duhovi, strašni, grozni: «Vrni nam življenje, starka, nekda lepa; glej naše gole glave! In moji denarji; kje so? Glej moje žulje, kri teče iz njih, brez sadu. Ti si požrla te sad, zledej! Kje je moj sin? Vse si požrla ti žrele nomaštno!...»

Živi stroj na postelji zaječi. Zanimarjena svetilka bruhla iz sebe goste saje.

## PODLISTEK.

Avg. Strniša:

### Binkoštna.

Vizija.

V temnem prepadu so zle oči obraze polmrtve, izsesane in telesa, ranjena do kosti, krvave čeljusti, oči volčje, pijane.

Nad prepodom nizko plaval je zmaj, ostudne luske so se svetile, na peroti družabnik mu — papagaj je čepel, držeč se kot — sin Sibile...

Na hrbtu zmaja nebroj ljudi je bilo, kot mravelj sredi mravljišča, raz sebe jih v brezno je stresal vsak hip z lahkoto, kot siplje zrna se iz perišča.

Visoko nad zmajem golob je letel — perot je njegova kot solnce žarela, rfovel je zmaj, in ljud je drhtel, boječ se, da svetloba ga bi oslepela

Ko padel name žarek je čist, sem zmaja pogledal v ostudni obraz, spoznal sem, zmaj je bila — zavist, ki zdaj doma je pri nas...

A svitli golob je dalje odplul zavist odteguje nam razsvetljenje — Kje naša je moč, kje solnčni se dan — oh, bratje, in kje je — vstajenje?

Z. M. L.:

### Živi stroj...

Enakomerno drdra danzadnem sivalni stroj v mali sobi poleg kuhinje. Nikogar ne moti njegovo drdranje, in sivilja, ki ga gonit, sedi izključeno na starem stolu.

Mračna svetloba obseva cel obraz iztitega izraza stare ženske. Globoko udre oči zro še vedno strastno v svet, a stvi lasje pričajo že potno jesen. Često preneha z delom, vstane, hodi po sobi semtertja in misli: Bogve kaj!

Obstane sredi sobe, prekriza roki, nervozno se gibljejo suhi mrtvaški prsti. Prsi se gibljejo nemirno, ozira se semtertja in neenakomerno utripljejo vele trepalnice.

Čez ustni, skoro modri, pa ji uhaja vprašanje:

«Zakaj? Čemu?»

Pride večer.

V kuhinji nastane nemir: hlapci prihajajo k večerji.

Tedaj odloži živi stroj v sosednji sobi svoje delo. Neka nepričakovana strast prešvigne njeno sloko telo.

Vstane, stopi v kuhinjo in se postavi v sredo med mlade meštre.

Zopet se prekrizajo mrtvaško blede prsti in strastne brezizrazne oči zro po mladih hlapcih.

A s studom odvrta ti svoje poglede: ta vel obraz, te mrtvaške roke in in te tope, pohotne brezizrazne oči!

In nato polno besed umazanih, neizraznih, brezobzirno jih bruhla iz sebe stari živi stroj.

V zganjarno prihajajo umazani, gausni ljudje. Tudi v tej družbi jo najdeš s kozarcem v roki.

## Novi brambni zakon in vojaški kazensko-pravdni red

sta predloženi ogrskemu državnemu zboru. Novi zakon vsebuje nekaj zelo važnih določil. Dosedanje zrebanje se odpravi. Razventega je tudi odpravljena kategorija manj sposobnih, ki se uvrščajo v nadomestno rezervo. Razširile se bodo tudi olajšave, ki so jih bili deležni kmetijski posestniki in pa tisti, ki skrbijo za svojo družino. Tudi predpisi o pravici do enoletnega prostovoljstva se bistveno izpremenijo. Rok, do katerega se mora dokazati opravičenosti doprinesiti, ni več 1. maj, temveč 1. oktober. Na ta način imajo pravico do enoletnega prostovoljstva tudi aspirantje, ki so pri naboru v zadnjem letniku kakšnega sedemrazrednega učnega zavoda. Pravico do enoletnega prostovoljstva imajo tudi tisti, ki so absolvirali šest razredov gimnazije, realke ali pa primerne razrede enake srednje šole v tu- ali inozemstvu, če z uspehom izkušnjo pred v to postavljeno komisijo napravijo. Pravico do enoletnega prostovoljstva imajo tudi tisti, ki so se brez formalnega šolskega izpričevala odlikovali v literaturi, umetnosti, znanosti, tehniki in obrti.

Odpravil se je tudi izpit za rezervne častnike. Kakor znano, mora zdaj tisti, ki ne napravi tega ispita, še eno leto služiti. Po novem zakonu je ta eventualiteta odpravljena. Na lastne stroške bodo v bodoče služili enoletni prostovoljci le pri kavalteriji, jahajoči artileriji in pri trenu, le izjemoma pri pomožnih četah.

Kar se tiče orožnih vaj, se tudi uraja kolikor mogoče olajšav. Rezervisti pri domobranstvu, ki morajo zdaj pri dveletni prezenčni službi šestnajst tednov orožnih vaj odslužiti, bodo v bodoče le štirinajst tednov služili. Rezervisti, ki so tri leta služili, imajo zdaj dvanajst tednov orožnih vaj, po novem zakonu pa samo enajst tednov. Ene orožne vaje se oproste tisti rezervisti in nadomestni rezervisti, ki se izkažejo z gotovim osnovnim znanjem za vojaški poklic ali pa, ki se z uspehom učili mladine v vojaški telovadbi in streljanju. Principijalno traja vsaka posamezna orožna vaja štiri tedne. Navadno se jih bo pa kakor dozdaj skrajšalo.

Pri vojaškem kazensko-pravdnem redu moramo razločevati en avstrijski in en ogrski načrt za skupno armado in pa še posebej za avstrijsko domobranstvo in ogrski honved, razventega pa še en načrt za skupno armado v Bosni in Hercegovini. Novi vojaški kazensko-pravdni red temelji

na načelih javnosti in ustmenosti. Meč komandanta je popolnoma ločena od moči sodnika. Funkcije obtožitelja, sodnika in zagovornika so ločene. Neodvisnost sodišč in samostojnost sodniških kolegijev ste zakonito zagamčeni. Pravna sredstva, ki odlože učinek, so v kar največji meri dopustna. Avstrijski načrt ima skoraj 500 paragrafov. Dosedanja institucija najvišjega sodnika odpade. Od zdaj naprej se bodo sodbe razglasale v imenu cesarja. Vsak obtoženec bo imel lahko zagovornika.

V jezikovnem oziru se mora v Avstriji v pismenem občevarstvu justičnih uradov, skupne armade s civilnimi uradi in strankami uporabljati nemščina. Glavne in prizivne razprave se vrše pri brigadnih in divizijskih sodiščih navadno tudi v službenem jeziku. Le če obtoženec ne zna nemško, tedaj naj se razprava vrši v njegovem jeziku. Če sta dva ali več obtožencev različnih narodnosti, tedaj se mora razprava vršiti v službenem jeziku. Če obtoženec ni zmožen službenega jezika, tedaj se mora poklicati tolmač. Sodba se mora obtožencu sporočiti v njegovem jeziku.

Izjem glavne razprave se zasljuje v službenem jeziku. Če tisti, katerega se zasljuje, ni zmožen tega jezika, tedaj se ga mora zaslujati s pomočjo tolmača. Ravno tako je pri izpovedbah prič. Na Ogrskem velja razven službenega jezika tudi ogrski državni jezik. Če tisti, ki se ga zasljuje, ni zmožen madžarščine, pač pa službenega jezika, tedaj se ga mora zaslujati in njegovo izpoved protokolirati v službenem jeziku. To velja tudi za glavno razpravo. Aktivni vojaki, ki so zmožni službenega in državnega jezika, morajo pri razpravah, ki se vedijo nemško, govoriti nemško.

Službeni jezik ostane še nadalje popolnoma v veljavi v notranjem poslovanju vseh na Ogrskem se nahajajočih vojaških sodišč in justičnih uradov, nadalje v medsebojnem občevarstvu teh sodišč, kakor tudi v občevarstvu z uradi skupne armade in vojne mornarice. V službenem jeziku se razpravlja pri vojaških sodiščih tudi takrat, kadar so obtoženi vojaki huzarskih polkov iz Avstrije.

Glavna razprava se vrši kakor pri civilnih sodiščih. Obtoženi ni prisiljen odgovarjati na stavljenja mu vprašanja. Obtoženec in njegov zagovornik imata zadnjo besedo. Sodba se razglasa v javni sodni razpravi. Za izvanredne slučaje se uveljavljajo prekri sod. Novi vojaški kazensko-pravdni red stopi v veljavo najdalje v dveh letih po razglasitvi.

## Volilci v škojloškem in kranjskem okraju!

Dne 13. junija t. l. se vrši volitev poslanca v državni zbor.

Ker je za to volitev zapovedana volilna dolžnost, bo moral vsak osebno voliti!

Ta volitev je velikega pomena. Zatorej oddajte, volilci, svoj glas le takemu možu, ki bode tudi res z vse vnemo in neustrašeno zastopal Vaše koristi!

Kmetje iz poljanske, zlasti pa iz selske doline so se odločili, da ne bodo volili bivšega državnega poslanca Franceta Demšarja s Češnjice, ker je ta dokazal, da je nedelaven in nezmožen ljudski zastopnik! Celo njegovi lastni občani so z njim popolnoma nezadovoljni, ker tudi zanje ni pravičnega koristnega napravil.

Po celem našem volilnem okraju se razlega klic po drugem, boljšem poslancu.

Le na splošno želje se je končno oglasil

**Franc Demšar (p. d. Strojcev)**

župan in posestnik v Zalem logu kot samostojen kandidat.

Ta kandidat je povsod znan kot značajan in vseskozi pošten mož, vzoren gospodar in umen živinorejec.

**Volilci!** Tega občespoštovanega, delavnega in za javni blagor vnetega moža volite vsi!

Združite se torej in na vse glasevnice zapišite:

**Franc Demšar**  
posestnik v Zalem logu.

Nastopite vsi složno na dan 13. junija, da bo izvoljen ta samostojni kandidat kot naš zastopnik v dunajski poslanski zbornici.

**Volilni odbor.**

Usedajo se po sobi, po obleki in po pijanem bitju na postelji. Dviga se gost dim. Začudeno gleda te stvari, a ne zaveda se... Vstane, stopi v kuhinjo in se vstopi v srede med mlade moške.

Zopet se prekrizajo mrtvaško blede prsti in strastne brezizrazne oči zro pri mladih hlapcih, a s studom odvrtače ti svoje poglede: ta vel obraz, te mrtvaške reke in te tope, pohotne, brezizrazne oči!...

Geste saje bruha iz sebe svetilka, gost dim se dviga...

Zopet se dvigajo plameni, udara se strop, vstajajo počasti:

«Glej! Naše gole glave! Vrni nam!... ah!...»

### Napačen pomočnik.

Povest.

Dalje.

II.

Bilo je to tiste dni, ko se je pričelo vzbujati novo življenje, tiste dni, ko so pričeli zeleneti gozdovi, ko se je odevale polje v praznično oblečilo, ko so izgledali travniki kakor pisana preproga in so prepevali ptički tako sladko in nežno...

Kodrasova Polonica je vstala na vse zgodaj in šla na polje. Hladno je bilo še nekoliko, a tako sveže in prijetno... Sinje modro nebo je bilo jasno in čisto, zlati prameni mladega solca pa se zlatili pisano cvetje, lesketajoče se v jutranji rosi... Kakor velike svetle solze, tako se izgledale rosne kapljice na nežnih glavicah pomladnih cvetke... In nad vse to krasoto pomladnega jutra je ležal blagodejen mir... motilo ga je le razpescano petje veselih mladih pticic...

Sredi širnega polja, vriskajočega v poletni lepoti, se je Polonica ustavila. Globoko je zasopla in bilo ji je, kot da vdihava vase življenje in moč in radost in srečo... Zazarel ji je obrazek, zasmejale se se njene modre oči in kakor boginja

je stala sredi planjave in zrla pred se v neizmerno daljavo, daleč tja v solčne, jasne plani in njeno srce je vzkipevalo v zagonetnih čustvih...

Kako lep, kako krasen je pač svet... brezmejna je njegova lepota!...

Kaker blisk ji je švignila ta misel skozi možgane, a naenkrat je začutila, da je užila še tako malo veselja...

In spomnila se je svojega krutega in neizprosne očeta, spomnila vsega... k čemur jo sili in začutila je bolj kot kdaj drugače, da ji je tisti Šimen iz Zolodovine, ki ji ga hoče viliti oče za moža zopern kot nikdo na svetu...

In s tem večjo žalostjo so vzplule zato vse njene misli tja v Zolgarjevo krčmo, kjer je vedela, da popiva Tomaž, kot da je prišel ob pamet...

Te je bolelo Polonco huje nego vse drugo, ker od nekaj že je čutila do pijancev silno mržnjo, a sedaj je zašel na to pot celo Tomaž, ki ga je čislala izmed vseh fantov v fari najbolj, dasi je bil sin uboge bajtarice.

In ko je prišla domov vsa tiha in žalostna je pričel oče Kodras svoje staro pesem... Polonica je molčala, a naposled je vendar zaihtela pretresljivo:

«Oče, oče, Šimnu me pa vendar ne boste dali.»

A oče Kodras je vztrajal pri svojem.

«Tak bodi no že enkrat tiho! Kar je enkrat zgovorjeno, je zgovorjeno. Kaj bi zdaj!»

Tako ji je odgovoril oče Kodras. Bil je še precej krepak, dasi že osivel in zelo zgubanega čela.

«Oh, Šimnu, temu dedcu gredemu, ki je star kot Mētuzalem. Še videti ga ne morem, ker je tako siv in šetinat in nemaren. Oče!»

«Nikar mi ne nergaj zmeraj. Če te kdo sliši, kaj pa si bo uski mislil, Vesela boji, da te mara,

bogatejšega ženina ne dobiš zlepa, le zapomni si.»

Polonica pa si je brisala solzne oči s trepetajočo roko.

«Ali ne bдите vendar taki, oče! Saj veste, da ne morem vzeti tega človeka, pa če ima denarja kakor peska. Saj že star, da se ves trese, na smrt naj misli in ne na ženitev. Ah, kar gojusi se mi!»

In Polonica se je vsa stresla, si zakrila oči in znova zaihtela.

«Vidiš, kakšna si! Vzeti ga boš morala, pa je konec besedi, rajši molči in nikar ne misli, kakšen je! Saj pa ne jemlješ zaradi lepote ampak zato, ker je tako najboljši.»

«O, ni ne, oče! Rajši bi takoj umrla, kakor pa vzela Šimna iz Zolodovine. Ali bom pa ušla.»

«Ti, nikar vendar tako ne govori! Če bi te on slisal! Zdaj si še premišlaj, da bi vedela kaj je prav in pametno, ko prideš v leta, pa že spoznaš!»

«Oh, ne, jaz ga nočem, za vse na svetu ga nočem!»

«Zakaj praviš, da ga nočeš!» se je skoro razjezil Kodras in njegov glas je postal osoren.

Polonica pa je utihnila in je sedla k peči.

Kodras pa se je hudoval še dalje nad svojo nepokorno hčerjo.

«Šimna, da bi se branila, o joj! Kaj se ti mar meša. Do sodnjega dne bi se jokala in vse lase bi si izpulila, če bi vzel Šimen kako drugo mesto tebe!»

«Oče, tako lepo vas prosim!» je kriknila Polonica naenkrat, pokleknila pred očetom in povzdignila prosiče roke visoko k njemu.

«Pustite me doma,» je prosila. «Usmilite se me, jaz ne morem vzeti tega Šimna.»

«Kaj pa misliš, no bomo videli!» je sihnul med zobmi in jezne zaleputnil za seboj večna vrata,

\* \* \*

Dalje prih.

## Program Gorenjske Kmečke stranke

sprejet po zaupnikih krajevnega odbora te stranke v Cerkljah.

- 1.) Gorenjska kmečka stranka ima stati zgolj na razrednem kmečkem stališču;
- 2.) stranka polaga v delu za gospodarski in socialni razvoj kmečkega stauu glavno važnost in pozornost;
- 3.) stranka se poteguje za izvršitev železniške proge Motnik-Kamnik-Cerklje-Krauj s podaljšanjem na Škofjo Loko; — ravnotako se bode stranka potegovala za dobro vzdrževanje in gradnjo občil in cest;
- 4.) stranka zahteva odpravo zemljiškega davka vsaj do zneska 300 krom;
- 5.) zahteva odpravo kartelov, ki so v škodo kmetu;
- 6.) zahteva enako volilno pravico za zastope v občine, deželo, državo po proporcionalnem sistemu;
- 7.) kmečka stranka smatra poslanska mesta le kot častna mesta, zagadatel je za popolno odpravo poslanskih dijet, plač deželniškov in odborikov ministrum;
- 8.) ker mora biti trpljenju in delu, katerega izvršuje kmet, tudi temu primerno življenje, se bode potegovala, da se to izenači z višjimi stanov; — določiti se mora za človeka, koliko ima porabiti za življenje najmanj in največ; zahteva se, da se znižajo plače uradništva v višjih razredih kakor znižajo tudi pokojnine v teh razredih;
- 9.) delala bode za znižanje obrestne mere posojil na posestva, kakor tudi razdolenje kmečkih domov;
- 10.) glede vojaškega vprašanja zahteva dvolletno službovanje in znižanje vseh orožnih vaj na 13 dni ter odpravo vaj pri deželni brambli.
- 11.) borila se bode proti uveljavi kmetu škodljivih zakonov, kakor glede divjačine i. t. d. Zajec je se vedno prast. — Nadaljnja njena borba bode proti korupciji, katera se kaže in švaja pri kranjskem deželnem odboru z razpolaganjem in razmetavanjem denarja;
- 12.) stranka je odločno proti vednim novim dolgovom bodisi od države, dežele ali občine;
- 13.) stranka stoji absolutno na slovensko-narodnem stališču.

## Gospodarski del.

**Mostna hranilnica v Kranju.** V mesecu maju 1911 je 433 strank vložilo 145.141 K 73 vin. 398 strank je dvignilo 135.774 K 77 vin. 17 strankam se je izplačalo posojil 46.850 K. Stanje hran. ylog 4.793.325 K 10 vin. Stanje hipot. posojil 3.092.785 K 78 vin. Stanje običnih posojil 467.899 K 46 v. Denarni promet 585.160 K 01 v.

**Mostna hranilnica v Radovljici.** V mesecu maju 1911 je 286 strank vložilo 136.456 K 11 vin., 211 strank vzdignilo 110.988 K 46 vin. 17 strankam se je izplačalo posojil 40.975 K — vin. Denarni promet 602.477 K 92 vin.

**Mostna hranilnica v Kamniku.** V mesecu maju 1911 je 166 strank vložilo 86.746 K 55 vin., 161 strank vzdignilo 56.021 K 14 vin. 8 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 12.200 K. Stanje hranilnih ylog 2.033.898 K 94 v. Stanje hipoteknih posojil 1.591.657 K 93 vin. Denarni promet 345.264 K 37 vin.

**Samosaj za volne v Mirkovu (Ogrska).** Trgovski in obrtniški zbornici se naznanja, da se bo vršil letošnji samosaj za volne v Mirkovu dne 14. junija v skladiščih tamotajega kreditnega zavoda.

**Dobavni raspis.** C. in k. vojne ministrstvo je naznanilo trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani, da si namerava dobavo perila in copat za bolnica za leto 1911 po spletni konkurenci zagotoviti. Pismene ponudbe je vložiti najkasneje do 16. junija 1911, in sicer do 10. ure dopoldne. Ponudbe za dobavo v monturno skladišče št. 1 je vložiti pri c. in k. intendantu 2. voja na Dunaju, za dobavo v monturno skladišče št. 2 pa pri c. in k. intendantu 4. voja v Budimpešti. Dobavni raspis je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

**Tedenski sejum v Kranju dne 22. maja 1911.** Cena od kilograma žive teže: 1 K do 0 K 0 vinarjev za pitane vole domače, 90 do 94 vinarjev za domače srednje pitane vole, 86—88 vinarjev za nepitane domače vole, 00—00 vinarjev za bosanske goved, 1 K do 1 K 32 vin. za telet in 1 K do 1 K 44 vin. za prešče za reje, 1 K do 1 K 14 vin. za pitane prašiče. — Pšenica K 11:50, proso K 7:50, rž K 8:50, oves K 9:50, ajda K 8:50, repno seme K —, detelno seme — K do — K, fižol, ribičan K —, mandalor K —, koks K —, krompir K 4— za 50 kg. — Prignalo se je 155 glav domače govedi, — glav bosanske govedi, — glav hrvaške govedi, 13 domačih telet, 459 domačih pra-

šičev, — hrvaških prašičev, — kozi. Od prignane živine je bilo za mesarja: 60 glav domače govedi, — glav bosanske govedi, 4 domačih prašičev.

## DOPISI.

**Is cerkljanske občine.** Kdo ne pozna trojice ledenih svetnikov, katere kaže pratika meseca maja; menda so sv. Servacij, Bonfacij in Pamkracij. Trojico takih «pratkarjev» imamo tudi v Cerkljah. Naivni so, otročji so, domišljavi in kratkovidni kot mlada jagnjeta. Da jih prav spoznamo, pogledimo si jih od blizu! Prvi teh pratkarjev je lastnik slavnostne gostilne «pri Janetu», kjer se snopsari, igra in pleše, dokler čuti hišni gospodar kak fisek v žepu gostov. Prad nekaj časa je bil Koracmanov Janez, znan skoz sedem far, ljubil je usti in bolhe iz Zabjaka, oni pa njega. Ni bilo boja, da bi ne bil on poleg; ni minul tepež brez njega. Zgodilo se je nekega dne, da je bil okraden Kimovec za okrog 3000 gl. Pričela se je preiskava in Manen Janez je moral vrniti tisočak, — več se ni dobilo — ter iti za pol leta v ljubljanski lemevat, kateremu pa tudi hudomušneži pravijo «Zabjak». Čas beži in čas zaceli vse rane. Pričela se je Končkova gostilna, h katere lastništvu pa niso pripustili Manenga Janeza. Zakaj ne in kake vzroke so to zabranjevali, vedel bi povedati največ Janez Jenko. Menda ne sme imeti premoženja. Si počasi postali pri Končkovih ošabni. Blizu zidava katoliškega doma obeta zaslužek bodočih čukov in tudi marinarice se preselijo iz zgorajega konca v spodnji. Na te čase pa gospod gostilničar Janša mislijo na župansko čast, in sicer tembolj, ker imajo v rolovini že itak bodočega tajaika. Ker so pa ljudje se s sedanjim županom precej zadovoljni, se ta misel odloži toliko časa, da se pozabijo spomniti na ričet in kneđtine. — Drugi iz vrste pratkarjev bi bil Joz. Jakov Janez, trgovec z medom, semeni, čebelami, prašiči in evinjam (samo mladici) in drugo drobno rebo. Vse bi bilo pri tem Janezu, samo grozno dolgozezen je. Človek, ki posluša njegove čencarije, ima željo, da ga ne vidi več par mesecov. Njegovo hrepenenje je tudi, postati kaj višjega in imenitnejšega. Zato je postal reski poglavar, da se čuti vsaj takrat, ko oblaži kozji breg, nekaj višjega. Talenta v njegovi glavi ni, močnani so pomešani z ajdovico. Tretji izmed pratkarjev ga najbolj pihne, on je abecedar ali kakor stisimo včasih v našem slavnostnem katoliškem izobraževalnem društvu: časnikar. Piše pač in se veliko. Samo tisto, kar spiše, so sami otrobi. Pa že čujem radovedna vprašanja, kio je ta? Ga že ne poznamo! Le malo manj radovednosti, takoj vam povem. No, no, že pričnjam. Pa volji mladostnega ljubljanskega knezotkova zadnje imenovani cerkljanski kaplan, po imenu Alojzij Brenčeljnik, po domu nekje iz ljubljanskega polja. Sicer ni napačen, pač pa mlad; skoro se še cedi mleko od ust. Padel je v roko bivših tatov, rokovnjačev, potepuhov in lenuhov, najhujših pretepačev in pobijačev. Bide kmalu izprevidel, kje se nahaja. Bog mu daj pravi um in sv. Katarina. Ko stojim zadnjič na grabnu ter gledam krog sebe, pa vidim skozi okno kaplanije... No, kaj mislite? Končka na kolenu pred Lojzkom. Kaj vruga imata, si mislim! Napnem ušesa, poslušam kar z odprtimi usti povrhu in slisim: gospod duhovni eče, gospod kaplan, rešite me, usmilit se me, v zahvalo naročena bo moja gostilna letoindan na «Slovenca», če bode dohajal zastoj. Imam prijatelje, ljubim jih tako neizrečeno, da bi jih dal v «Domoljuba», če bi jih znal. Prvi mora biti na vrsti stari Babič, drugi Matevž, ker je prinesel krošnjo na hrbitu, za druga vam še povem kajneje. Rečem vam še to, dajte le fast in dobro, ker liberalci so. Ko je mož odhajal, so se stisli koraki, kot bi deželni notar razbijal kamenje. Iz «Domoljuba» sem pa kmalu razvidel, kaj sta Konček in Lojze izkuhala. To je podoba pratkarjev.

**Is lukovice pri Domžalah.** Dne 21. majnika t. l. vršila se je slavnostna podelitev zaslužnega srebrnega krišca s krono gospodu stražarju Antonu Bohtu na Brdu pred gradom. Kako je gospod Bohte priljubljen med občinstvom pokazala je udeležba. Gospod ritmojster je imel slavnostni govor na jubilaria in mu na to pripel križec, na kar so se napravile g. jubilantu častitke. Temu je sledil banket v salonu gospe Vere Vidie v Lukovici. Končanemu banketu so sledili govori gospodov okr. gavarja Ivana Kresseta, ritmojstra Alfreda Lellecka ter notarja in župana Janka Rahna. Na vse te govore se je v imenu orožništva zahvalil instrukcijski stražar gospod Ivan Skouler iz Ljubljane. Prisostvovali so še gg. dr. Leopold Žužek, nadkomisar iz Kamnika, vse uradništvo z Brda, častno je bilo zastopano tudi uradništvo

iz Kamnika, dalje župani in svetovalci iz cele okolice ter mnogo drugih odličnih dam in gospodov. Po vsem tem se je razvila presta zabava, ki je trajala pozno v jutro.

**Is Rateš na Gorenjskem.** Prišel je cvetoči mesec maj, ko smo spremili k zadnjemu počitku spostovanega posestnika in rudarja Jakoba Rožica iz Rateš. Umrl je dne 23. velikega travna t. l. Pokopan je bil dne 25. velikega travna z veliko slovesnostjo. Udeležilo se ga je veteransko društvo z zastavo in mnogobrojno ljudstvo, ki je vse jokalo po rajnem na pokopališču. Rajni je bil skrben oče in gospodar za ženo in otroke. Zapušča dva neodrasta otroke. Star je bil 41 let. Delal je v c. kr. rudniku v Rablu 26 let pošteno in pridno. Z žaljivimi rokami je služil ubožni kruh za družino. Služil je pri vojaki c. kr. domobrancih v Ljubljani, bil je tudi pri veteranskem društvu kot blagajnik čez 8 let. Dala mu je zastava zadnji pozdrav na pokopališču in tudi člani društva. Pogrešaje ga vsi njegovi brati in sestra in mati zena in otroci. N. v m. p.!

**Is žirovnice.** V predkrajnji stavilki Vašega c. lista je neki dopisnik napisal tole resnici neodgovarjajočo notico: «Deželno električno centralo je vzela Sava zato, ker so deželne blagajne prazne in zato, ker so se poprijeli podjetja ljudje, ki imajo o električnih podjetjih toliko razuma, kolikor slepci o barvah». Dopisnik gotovo ve, da je cent mesa — en velik kos, da bi bil pa o stanju tozadavne akcije poučen, tega pa menda še sam ne verjame. Če je pa kunitam strokovnjak, potem naj pa svoje ljudi ne devlja pod mernik, temveč naj pride na dan in naj pouči te «ljudi», kake se delaje električna podjetja, da bo enkrat «gmah»! Pripelje naj seboj pod pazduho tudi tisto «uplívno» osebo, ki tako imenitno zna razločevati med melioracijami in industrijskimi podjetji. V pomirjenja občinate lahte povemo, da je zadeva v takem stanju, da se bo elektrarna že letos lahko začela graditi. Časpiše pa prosimo, da naj v tej vlevažni zadevi ne natisne že vsake otročarije.

**Is selške doline.** Bivšega poslanca Čuča vladje duhovniki okoli kot Hrvat medveda in ga hvalijo kot jūd preležano blago. Rožnik ga je vodil okoli križevi teden, in v sredo se ga baje peljali v Davčo kasat. In ti shodi so vselej združeni s cerkvenim opravilom. Tako so naši duhovniki vero popolnoma združili s politiko. Zato naj se ne čudijo, če se vzbuja pri onih, ki nimajo smisla za klerikalno politiko, tudi nezaupanje do duhovnov in cerkvenih naprav. Marsikdo, ki ne pozna Čuča, si morebiti misli: To pa mora biti izvrsten človek, ker se duhovni tako potegneje zanj! Mi pa rečemo: To ravno kaže, da ni bil nič prida poslanec, ker če bi bil tako dober, bi ga ljudje radi volili brez siljenja, in bi se ne bilo treba duhovnom tako pehati za njegovo izvolitev. Čepel je stiri leta na Dunaju, pa nimajo njegovi volici od tega drugega, kot vedno večje davke. In če bi bil on kak mož, bi se tudi tako ne ponujal. Najhujši odpor proti Čuču se je pričel ravno v naši dolini, kjer je doma, in kjer ga ljudje dobro poznajo. Zato pa, možje volilci, pokazite, da ne potrpujete jarebov in volite moža, ki si ga je ljudska volja sama izbrala! In ta mož je Franc Domšar na Zalem logu.

## Novice iz Kamnika.

**Dekan Ivan Lavrenčič,** ta politični general, hoče na vseh način debiti v roke meštansko korporacijo. Gozdi so mu všeč in rad bi morda tudi v Butrici zidal kak hotel, kakor v Kamniku pri Kristofu. Pa ne bo mo. Meščani vidijo že naprej, kame bi zahredli, če bi se vsedli dekani na limanice. Saj se njegovi samostojni odpadajo od njega. Njegova eholost in samopodoba tudi klerikalcem ni pa volja. L. Tomanov Tinček gre za njim; sta pač oba bejavita petelina. Morda pa Tomanov Tinček v svoji brbljivosti misli, da mu bode dekan preskrbel kake deželne podpor v poplačilo «kangle» za mlekarstvo in pa za 4000 opek, s katerimi ja misli zidati mlekarstvo? Kajne, pa mleka ni bilo Tomanov Tinček je pa res «kunsten», prej kupi kangle, ko se s mlekarji ni duha, ni sluha. Političnim rogoviležem klerikalne stranke želi več proučarka in ne takih neslanosti, ker meča s tem nič ne koristijo. — Gospod dekan, kako vam je že rekel: pameten ja prevdaren pretaš v soji občinskega odbora? Nehajte s praznimi besedami in stlenimo kaj gospodarsko koristnega. Sveda vam to ni pogodu. Podili ste ga med liberalce. Možje prišli smo k nam, ker vidi, da le naša stranka dela pošteno in neoblično. — Sarbite bolj za dušni blager svojih tvač, kakor da razdirate rodbinski mir, kjer se prikašate. Vprašajte le rodbino K., ta vam lahko to razjasni. Pogledite le, kako živi vaš najintimnejši privrženec Fr. Š. — Tega pa ne vidite. Tu je vaše polje in te obdelajtel Butrico in naša drva pustite pa v miru. Meščani.

**Vojaški nabori za Kamnik in Brdo** so bili dne 26. in 27. maja na Brdu, kjer je bilo od 247 nabornikov potrjenih 33 in v Kamniku dne 29. in 30. maja, od 338 nabornikov 67. Torej je vsa politični okraj kamniski dal okroglo 100 novih vojakov.

**Institut «Manca» v Kamniku.** V tem institutu vzgaja nekaj Žebotčeva Manca šolsko mladino. V mali sobici, ki obsega kabih 16 kvadratnih metrov tal, je zatlčenih približno 20 do 30 šolskih

17 50—19

Dama

ki hoče pospeševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko rožo in bel teint, se umiva le z

**Steckampferd Miljine mlačno mle**  
(smanka Steckampferd)

tvrdke Bergmann & Co.,  
Tešin ob Lab. Komad po  
80 v se dobi v vseh lekarnah,  
drogerijah in trgovinah s  
parfomom i. t. d.

dečkov. Da to ni zdravo, ve vsak razumen človek, samo kamniški meščani ne, ker pošiljajo tej od nog do glave klerikalni zemici svoje otroke. — Opozorimo na ta nedostatek politično oblast, posebno okrajnega zdravnika dr. Živka Lapjaeta. — Iz higijeničnih ozirov naj se tu kaj ukrene.

### Novice z Jesenic.

Občinski volitev torej pri nas ne bode še tako kmalu. Saj tako pravijo klerikalci, ki imajo ves volilni aparat v rokah. Pač pa nam bo treba voliti državnega poslanca. Toda koga naj volimo? Najbolj se nam seveda ušiljuje klerikalni poslanec. Zastopal je Gorenjsko že precej časa, a kaj je storil za nas, nič in še enkrat nič. Klerikalni voditelji nimajo srca za ljudstvo, pač pa imajo vneto srce za puške, za kanone, za barke in različno tako igračo, zato pa proč s takimi zastopniki in vsi na delo za naprednega kandidata, ki bo storil res kaj koristnega.

Kaj imajo jeseniški gostilničarji pričakovati od klerikalcev? — Šikane in nič drugega. Dočim bode v vajmohtarskem konzumu smeli piti in točiti, kar in kolikor bode hoteli, in ako se bodo pobožni čuki zabavali in popivali pri znani marinarici Johannei magari do ranega jutra, čeprav zato nimajo postavnega dovoljenja, teroriziralo in denunciralo se bode druge gostilničarje za vsako malenkost. Da pa klerikalci niso bogve kako dobri gostje, je splošno znano, to pa zato, ker večinoma vsi hodijo v svoj konzum na ta grenkega. Ako pa že mora kdo iti v kakšno gostilno kot spijon, tedaj se pa tudi že prej preakrbi kakor n. pr. županski kandidat, jeseniška muza, ki je prinesel s seboj v žepu ta kratkega, da je bilo več korajže, kajne? In taki ljudje naj bi potem vladali občino. Za poč't!

**S a m o r.** V pondeljek zjutraj se je v Milanovem logu poleg železnice ustrelil poštni oficial, 19 letni mladenič Anton Mešek, doma iz Litije. Rajni je bil blaga duša. Vzrok samomora je bil nesrečna ljubezen. Poleg tega bo pa menda vzrok tudi naravnost sramotna plača poštinih uradnikov. S tako plačo pač poštemu človeku ni mogoče živeti in ne umreti, in klerikalci namesto da bi v tem pogledu kaj storili, po škodih vpijejo, da uradništvo samo žre in žre, in ako se pa potem pripeti slučaj, kakor sedaj na Jesenicah, ko sta obupala že dva taka siromaka, pa pravijo, ni imel vere. Brezsrčni, dajte jim kruha! Za kanone in ladje bi zmetali milijone, za klerikalne propale zadruge stotisoče, za sramotno plačane uradnike imajo samo psovke. Fej!

Lažeje kot cigani, namreč klerikalci. Nedeljski «Slovenec» dopisnik poroča, da se je rajni gospod Mesar izjavil, da mu je žal, da je kdaj poznal Humra in «Sokole» in da si je zelo želel, da bi volil s slovensko ljudsko stranko. Oj, kako so prefrigani! Seveda sedaj lahko klobasajo, ker jih gosp. Mesar ne more prijeti za jezik. Stvar je seveda čisto drugačna. Samo nekaj dni pred svojo smrtjo se je nepozabni rajnik izjavil, da bi mu bilo mnogo boljše, ko bi bil uverjen, da ne bo ta ajmehtarska banda gospodarila na Jesenicah. Tako je in nič drugače. Gospod Mesar je bil jeklen značaj in kot tak se je tudi ločil od nas.

Za Sokolski dom sta nabrala v veseli družbi v hotelu «Triglav» gospica Mici Berčeva in brat Anton Poropat 15 kron 3 vin. Vsa čast in hvala Milačevim gospicam, ki se ob vsaki priliki spominjajo obmejne sokolske straže. Na zdar! Živeli darovalci!

Poročil se je gosp. Rado Cop z gospico Ivanka Pretnarjevo. Čestitamo!

### Iz škofojloškega okraja!

Zdaj v času volitev je povsod živahno in tako je seveda tudi pri nas. Pred 4. leti, ko so bile volitve v državni zbor in je naš okraj volil za državnega poslanca Franceta Demšarja, po domače Čoča s Češnjice, mi naprednjaki še skoraj vedeli nismo za kako volitev. Klerikalci so delali s polno paro za izvolitev Čoča in naš kmet je verjel raznim obljubam ter je volil tako, kakor je zahtevala duhovščina. Naprednjaki pa smo se večinoma vzdružili volitve. A letos ni več tako. Volina dolžnost je, in če ne volimo, smo kaznovani. Zato smo se tudi mi pri teh volitvah zganili. Kmetje iz klerikalnega in naprednega tabora so izprevideli, da bivši državni poslanec Čoč ni ničesar napravil za nas. Upirali so se njegovi kandidaturi, toda dr. Sušteršič je bil v tem oziru nedostopen. Hotel je imeti Čoča za kandidata in tako se je tudi zgodilo. Niti klerikalci niso s Čočom zadovoljni, kamoli da bi bili naprednjaki. Završalo je po celem okraju: Čoča ne bomo volili, Čoča ne maramo za svojega državnega poslanca, ker je za to nesposoben, Čoča naj volijo duhovniki, če ga že hočejo imeti! In izšla je iz ljudstva samega misel, da bi bil za poslanca v državni zbor boljši drugi mož, sedanjí naš samostojni kandidat gosp. Franc Demšar, po domače Strojčev, posestnik in župan v Zalem logu. Tega glasu so se duhovniki zbalí in začeli so zoper Strojčeva javno in prikrito delovati. Kaj je Strojčev, kak mož je in koliko mu smemo zaupati, vemo prav dobro! Zato se za duhovniške intrige niti ne zmenimo. Mi bomo volili Strojčeva, ker ga hočemo imeti za poslanca in se od duhovnikov ne

pustimo v tem oziru komandirati. Samostojni kandidat Franc Demšar p. d. Strojčev že pridno obiskuje svoje volilce in je povsod najlepše sprejet. Da se klerikalcem ne vsiljuje, je naravno. Žal, da mu v tako kratkem času, ki nas še loči do dneva volitve, ne more obhoditi celi obširni volilni okraj. — Priporočamo torej volilcem, naj se sami do njega obrnejo in mu izrazijo svoje želje, katerim bo on po možnosti vstregel. Klerikalcem pa lahko že zdaj povemo, da jim bo kmalu odklenalo, če se bo ljudstvo jelo tako zavedati, kakor sedaj, ko so volitve v tiru. Vsaka sila do vremena. In ta čas bo še prej prišel, če bodo volilci 13. junija volili samostojnega kandidata

### Franceta Demšarja p. d. Strojčeva posestnika in župana v Zalem logu.

Godba škofojloškega gasilnega društva je že zdavnaj trn v peti župniku Sinkovcu. Pa menda za drugo ne, kakor le zato, ker bi bila godba slučajno na razpolago tudi naprednim društvom. Godci so raditega imeli že nekaj burnih debat. Večina godcev je seveda za sodelovanje pri naprednih društvih, neki Kapar pa je odločen župnikov pristaš in je kot tak seveda tudi hud nasprotnik naprednjakov. Bog ne daj torej, da bi kdaj on godel, napredni plesalci in plesalke pa da bi se vprilo njega sukali na plesišču. Zato je odbor gasilnega društva srnil pameten sklep, da se Kaparju vzame instrument, ker take zgage godci ne marajo med seboj. Sedaj pričakujemo, kake konsekvence bo izvajal raditega župnik Sinkovec! Da bo Kapar pri njem odslej v večji milosti, je itak samoobsebi umljivo — da bi pa župnik odtegnil tisto bomo kronico na mesec, ki jo plačuje za godbo, seveda še ne moremo verjeti, čeravno je s tem že grozil.

V Kranju, dne 3. junija 1911.

**Slovenci na Koroskem se gibljejo.** Kakor se čuje, nameravajo Slovenci na Koroskem v Zalski dolini postaviti lastna kandidata proti Nemcu nacionalcu Waldnerju, ki je neprijatelj, ter v sodnem okraju Rožek, ker upajo, da v slučaju če ne postavijo nemški krščanski socialci lastnega kandidata, ker imajo za sedaj mnogo upa, da bo vsaj en del nemških krščanskih socialcev volil slovenskega kandidata, ker ima ta več upanja, priti z nemškim nacionalcem v ožje volitev, v katerem slučaju bi socialni demokratje odločevali. Tako bi bilo mogoče, da bi Slovenci mogli priti v starih okrajih v ožje volitev, namreč v velikovskem, celovski okolici, Rožeku in na Zill.

**Krščanski socialci in državnozbornske volitve.** Strankarski raspor v krščansko-socialni stranki na Dunaju zavzema vedno večje dimenzije. Tako je celo minister dr. Weisskirchner sam izjavil, da je stranka v slučaju, če takoj ne pride do edinosti, v veliki nevarnosti. 27. m. m. je vložil neki bivši dunajski magistratni uradnik ovadbo na državno pravdnštvo proti Gessmannu, princu Lichteinu in Bielohlawku radi nepostavne agitacije. Omenjeni trije so namreč obljubili nekemu krščanskemu socialcu prav mastno službo, če se drži oficijalne kandidatne liste.

**Dr. Hinkovič obsojen.** V procesu Hinkovič v Zagrebu je bila včeraj razglašena razsodba. Obtoženec dr. Hinkovič je bil radi zločina obrekovanja v smislu § 9. kazenskega zakonika in zločina motenja javnega miru v smislu § 300 spoznan krivim in obsojen na 6 mesecev težke ječe in v plačanje sodnih stroškov. Branitelji so prijavi pri tožbo ničnosti in vsklic. Radi te obsodbe so bile demonstracije v Zagrebu.

**Polečaj na Portugalskem** je postal precej resen. Iz različnih policijskih postaj je v zadnjih dneh dezertiralo 23 policistov. Revolucionarni komite železniških nastavljenčev je pozval uradnike, naj dobro pazijo na potnike in naj energično nastopajo zoper one, ki bi se na ta ali oni način izravnali proti vladi. Več, da je tajnik kralja Manuela, marki de Liveradio, med rojalističnimi zarotniki na španski meji, je povzročila veliko razburjenje. Lizabonska vlada je pozvala madridsko vlado, naj takoj izžene Liveradio iz dežele. Portugalska vlada se je pri madridski vladi tudi pritožila, ker se iz španskih obmejnih krajev konspirira zoper republiko. Poseben jezuitski samostan v Santiagu je središče zarot in »hajališče« znanih monarhistov. Ministrski predsednik Canalejas je obljubil, da bo strožje pazil na to gibanje.

## Novičar.

**Imenovanje.** Okrajnim sodnikom in predstojnikom sodišča v Idriji je imenovan g. Jakob Anloga, sodnik v Kranju. Čestitamo! — Pristav ravnateljstvenega oddelka V. Vincenc Škof je premeščen k železniški postaji Kranj kot blagajnik za tovarno blago, stavbni pristav Nikolaj Jurčičević postaja lista državne železnice na Opčini je premeščen k izvrševalni sekciji na Jesenicah.

**Napredno politično in gospodarsko društvo v Železnikih** je bilo ustanovljeno v nedeljo, dne 28. t. m. Glavni namen tega društva je povspesovati duševni in gospodarski razvoj v Železnikih in okolici. Na ustanovni občni zbor je prišlo zelo mnogo ljudi iz vseh stanov ne le iz Železnikov, ampak iz cele okolice, posebno pa iz Seic in Draž-

goš. Zborovanje je otvoril v imenu pripravljane odbora g. Karel Dolenc, trgovec v Železnikih. V kratkih in jedrnatih besedah je pojasnil in podal pomen ter cilj tega snujočega se društva. Nato je govoril burno pozdravljen g. poslanec Triller. Govoril je naprej splošno o politični situaciji na Slovenskem. Podal je markantno sliko o sleparskem in lopovskem političnem postopanju klerikalne deželnozbornske večine na Kranjskem. Govoril je posebno o nesrečni in zavoženi gos podarski politiki klerikalcev. Pokazal je na dejstvo, kako klerikalci sistematično zanemarijajo celo selško dolino, ker so menjena, da je kmet v tej dolini itak njihov, če se brigajo zanj ali ne, ker mislije, da je tako nezaveden, da bo na večne čase dli za njimi čez dno in strn. Zavednost volilcev pa bo pokazala na dan 13. junija, da Selska dolina ni več v taboru klerikalcev in da so vsi trezni možje že do grla siti Čoča, njegove nezmožnosti in lenobe. Zato bodo volili kakor en mož nad vse prižubljenega, značajnega in izbornega gospodarja ter izobraženega moža Franceta Demšarja, posestnika na Zalem logu. Govornik je žel za svoja izborna in stvarna izvajanja veliko odobravanje im ebén o pohvalo od vseh navzočih. V odhor so bili soglasno izvoljeni sledeči gg.: G. Thaler, J. Demšar, K. Dolenc, Fr. Vidmar, M. Klopčič, Šinkar, Al. Jelenec, Fr. Drol, Ivan Košem. Za namestnike: Fr. Trojar, Fr. Štalc, Val. Smid, Gregor Jelenec. Kot preglednika pa gg.: Jos. Košmelj in Fr. Košmelj. Ta dan je zopet pokazal, kako močno gibanje je nastalo v celi Selski dolini proti klerikalcem. Krek in Čoč vedno bolj uvidevata, kako se Selska dolina od njiju odvrača, kako jima vedno bolj kaže hrbet, zato pa Krek in za njim Čoč in vsi backi iz Selske doline delajo vedno bolj kisle obraze. Novoustanovljenemu društvu pa želimo kar največ uspeha. Vsi na delo, vrli možje, v boj za napredek in samostojnost vsi neustrašeni značaji in klerikalcem po nasi dolini bo čez noč odklenalo.

**Potilnavjašellietnica** Ciril-Methodove podružnice za Gor. dolino v Kranjski gori se vrši dne 11. roznika v hotelu Razor. Ob 3. uri popoldne je na dnevnem redu slavnostno zborovanje in občni zbor, ob 4. uri koncert, po koncertu prosta zabava i. t. d., zvečer ob pol osmih pa ples. Vstopnina na koncert in ples 1 krono.

**Vilfanova koč na Begunjsčici** se bode otvorila 11. junija 1911. Koča bode z jedli in pijačo preskrbljena. Ker nudi Begunjsčica krasno planinsko floro, se vse cenjene prijateljice kakor tudi prijatelji planin vabijo, da Begunjsico v velikem številu posetijo. Morebitne pritožbe glede postrežbe v koči naj se pošljejo podružnici slov. planinskega društva v Radovljici. Pred otvoritvijo in po otvoritvi se bode ključ za planinsko koč dobival pri načelniku podružnice gospodu L. Fürsagerju v Radovljici.

**Izd občinskih volitev v Idriji.** V nedeljo so se vršile v Idriji občinske volitve. V I. razredu je bilo vseh 10 odbornikov izvoljenih naprednjakov; v II. razredu so dobili pristasi S. L. S. 8 mandatov, 1 mandat napreden obrtnik, 1 mandat socialist; v III. razredu so dobili vseh 10 odborniskih mest socialisti.

**Občni zbor «Prometnega društva za tujece** za občino Radovljica, Lesce, Begunje in Zirovnica» ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 8. t. m. ob pol 6. uri popoldne pri Kuntu v Zirovnici. To delavno društvo je ravno kar izdalo jako lično napravljen prospekt s popisom in slikami imenovanih občin, ki se razpošlje v tisočih izvodih sirom sveta.

**Binokštna veselica v postojnski jami.** Na binokštni pondeljek, dne 5. junija se vrši ob 2. uri popoldan v Postojnski jami običajna jamska slavnost. Štiri godbe, med njimi železničarska iz Dunaja in mestna iz Pulja bodo svirale v raznih dvorinah, kjer bodo rajali neutrudljivi plesalci in plesalke. V jami bode uradovala c. kr. jamska pošta, katere posebnost je ta, da pritisne na vsako tam oddano razglednico jamski poštni pečat. Tudi za telesni blagor jamskih posetnikov bode kar najbolje preskrbljeno. Posebni vlaki bodo vozili po znižanih cenah iz Ljubljane, Trsta, Reke, Pulja, Gorice in Kraina in posebni parobrodi iz Benetk bodo imeli železniško zvezo v Trstu. Bujni podzemeljski svet v Postojni bode vseskozi slavnostno električno razsvetljen; veselica se vrši pri vsakem vremenu. Vstopnina v jamo je znižana na 2 K za osebo. Poseben vlak vozi iz Ljubljane ob 12. uri 30 minut opoldne, katerega se p. n. izletniki iz Gorenjske lahko poslužijo. Za povratek pa ima brzovlak, ki odhaja ob 8. uri 43 minut zvečer iz Postojne, v Ljubljani zvezo z gorenjskim vlakom.

**Sestanek absolventov grške šole.** Na željo, izraženo od raznih strani se priredi na Grmu tekom letošnjega leta sestanek nekdanjih učencev tega zavoda. Vse potrebne priprave bo vodil poseben odbor, sestoječ iz nekdanjih učencev. Da se dobe potrebni naslovi in da se določi najprikladnejši čas za ta sestanek, se vabijo že sedaj nekdanji absolventi, da prijavijo svoje naslove in svoje želje glede sestanka naravnost na ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu.

**Iz škofojleškega okraja.** Citateljem «Gorenjca» je gotovo že v dobem spominu, koliko vrišča je vsbudila v celi škofojloški župniji zahteva našega župnika, naj vsi župljani prispevajo potom občin-

skih doklad 1200 kron na leto k plači župnega organista. Na rotovžu se je takrat vršila pred c. kr. okrajnim glavarjem konkurenčna obravnava v tej zadevi. Kaj vse je oni dan moral preslišati naš župnik, ne bomo danes pomnili. C. kr. okrajni glavar, ki je posebno dober prijatelj našega župnika, je takrat zupljane miril, kolikor je le mogel. Na koncu obravnave se potem navzoči župani podpisali njegov zapisnik, na podlagi katerega je glavarstvo izdalo razsodbo, da se ugodi župnikovi zahtevi proti nekim formalnim pogojem, ki jih bo moral župnik še izpolnjevati. Zoper to razsodbo se je mestno županstvo v Škofji Loki pritožilo na c. kr. deželno vlado. Ostali dve županstvi Stara Loka in Zminc sta pa v korist svojih občanov smatrala za najbolj potrebno molčati in ne upreti se nameravanemu obdačenju. Zato ne le da nista obe županstvi vložili proti glavarjevi razsodbi nobene pritožbe, ampak niti se nista hotela pridružiti akciji mestnega županstva. Kakor smo poizvedeli je c. kr. deželna vlada že rešila pritožbo mestnega županstva; in sicer tako, da se škofješki župljani obsodijo, da plačajo vsako leto potom doklad 1020 K k plači župnega organista. Pritožba mestnega županstva je torej samo toliko pomagala, da bodo škofješki župljani plačevali 180 K manj na leto, kakor bi sicer morali, če bi bilo mestno županstvo tako lepo tiho, kakor sta bili tih starološko in zminsko županstvo. Tema dvema županstvoma naj občani pri prihodnji volitvi, ki se bodo morale po novem obč. volilnem redu še v tem letu vršiti, izrečejo svoje priznanje za njih molčanje s tem, da volijo iznova vse sedanje občinske odbornike, ki so se izkazali za svoje občane tako vnete zagovornike njihovih pravic in skrbne gospodarje! In tako bo prav njim in klerikalcem!

Teča je padala v torek popoldne po kamniškem okraju, a ker je sula med dežjem, ni napravila posebne škode.

**Mezgeda.** 24. m. m. so potegnili iz Ločnice 39 letnega posestnika Antona Sušnika iz Gorican v okraju Medvode. 24. m. m. se je Sušnik peljal z enovpreznim vozom proti Sori. V istem času je hotel posestnik Matej Semič iz Trnovega vpreči svojega znano plašjivega konja. Konj se je odtrgal in zdirjal po cesti proti Sori. Sušnik je konja najbrž zadržal, konj pa ga je s kopitom vdaril v glavo, naker je Sušnik padel v potok in utonil. Na mrtvecu so našli na glavi odprte rane in podplutje na sencih.

**Hotel "Triglav"** na Bohinski Bistrici je sprejel v najem g. Aton Bonhage, ravnatelj Grand hotela na Mentoni (Riviera).

**Pasji kontumasc.** Iz kamniškega okraja poročajo: V ponedeljek dne 5. junija poteče že tri mesece, odkar imamo pasji kontumasc. Ker ni bilo še mnogo tednov nikakega novega slučaja in se v tem oziru občine nič ne ganejo, opozarjamo slavno c. kr. oblast, da blagovoli čim preje preklicati kontumasc. Že zdaj je izredna vročina in se je bati, da se bo pasja steklina bolj razširila, ker niso psi navajeni na verige in morajo tihati semintja v pasji luknji, kjer se komaj gibajo in morda še potrebne vode nimajo.

**Gledališko društvo na Jesenicah** je dne 25. m. m. po deputaciji izročilo g. F. Kobalu, pregledniku fin. straže v Mengu diplomu kot častnemu članu. To je prvi častni član društva, ki si je pridobil z napravo novih dekoracij za društvo mnogo zaslug. Priporočamo, da društvo kmalu začne s pripravami za prihodnjo sezijo in naj gleda, da pridobi tudi novih meči, saj je na Jesenicah mnogo ljudi, ki bi se radi posvetili diletantskemu gledališču. Le potem, če bomo imeli zadostno število igralnih meči, bo mogoče prirejati predstave vseh vrst. Vemo tudi, da ima društvo mnogo gmotnih težkoč, zato pa apeliramo na narodno občinstvo, naj društvo podpira in naj v gledališki seziji pridno poseča predstave.

**Drzna tatvina.** V noči na 29. m. m. med 1. in 3. uro zjutraj je neznan tat ulomil v gostilnsko sobo gostilničarja Julija Novljana v Medvodah. Pristavil je na balkonu slonečo lestvo k oknu prvega nadstropja, odšel je šel skozi sobo po stopnjah v pritlično gostilniško sobo in tam z nekim železom iz kredenčne omare naskarici Marjeti likar iz skatule za svačice ukradel 300 K. Brez dvoma je moral tat dobro poznati hišne razmere, kajti po izvršeni tatvini je s ključem, ki je tical v ključavnic, odprl večna vrata in pobegnil, stotilca ni bilo moč do danes izslediti.

**Zverinski oče.** V vasi Komenda je še pred kratkim stanoval 50letni vdevec Luka Dobravec iz Zapog pri Kamniku s svojo vdevelo hčerjo, katere moč se je v Ameriki ponesrečil. Ker je pa s hčerjo grdo ravnal in jo napeljeval h kvosramnosti, ga je popustila in se preselila v Ljubljano, kjer se je preživljala s šivanjem. To je očeta tako ujezilo, da je sklenil jo usmrtiti. Prišel je v Ljubljano in si kupil revolver. Hiči je še pravočasno izvedela za očeteve nakane in ga naznanila policiji. Bil je aretiran in izročen deželnemu sodišču.

**Nepreviden strel.** 23. m. m. je ustreliš 46 letni, v Dravljah stanujoči čevljar Fran Križnar, trikrat iz svojega stanovanja z revolverjem. Križnar je nato stopil pred hišo in se dvakrat ustrelil, enkrat pa nameril proti sebi. Strel ga je zadal v levo roko, ga je pa samo lahko ranil. Za otroke, ki so se blizini igrali, je bila velika nevarnost, da

## Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo Tolstovrško slatino,

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: **Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško.** kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

jih zadene kaka krogla. Ljudje pravijo, da se je Križnarju zmešalo.

**Vihotapec.** Ko je stopila pred kratkim Marija Klopeč iz Stude pri Kamniku ob 8. zjutraj iz sobe v vežo, je stopil iz druge sobe mlad fant, ki je je nekaj vprašal, nato pa odšel. To se je posestnici zdelo sumljivo in je šla takoj v sobo gledat ter videla da je fant odnesel nikljasto uro in veržico ter stare denarnice s 3 K. Stekla je za fantom in odločno zahtevala ukradeno stvar nazaj. Ta ji je dal uro in veržico, z denarjem pa je pobegnil v gozd. Drugi dan je aretiralo orožništvo tatu v osebi 22letnega dninarja Silvestra Zajca iz Domžal. Pri njem so našli še dva zlata prstana in britve.

**Kaj je stala tiskarska pomota?** Minulo je že 200 let, ko je neki pariški založnik natisnil sveto pismo, in potem je imel smolo, da je pregledal neki tiskarski pregrešek, ki je v svoji vrsti morda edini. Sedma božja zapoved se je namreč v omenjenem sv. pismu glasila: »Poželi blago svojega bližnjega.« — Ako bi se danes kaj takega pripetilo, bi to ne pomenjalo mnogo. Na primernem mestu bi se omenilo seveda zelo neljubo tiskovno pomoto. Ali pred 200 leti nis v tem oziru razumeli šale. Vmes je posegla oblastnija in je nesrečnega založnika kaznovala z globo 300 fantov sterlingov, ker je v svojem sv. pismu peševal na poželenje po tujem blagu. 300 sterlingov je za tedanji čas bila zelo velika svota. Razun tega so tudi uničili vse izvode, tako, da se lahko reče, da ni še nikdar kak založnik tako drago plačal tiskovne pomote, kakor omenjeni, ker je izpustil besedico »ne«. Od te uničene izdaje sv. pisma se je, kolikor je znano, ohranil samo en izvod, ki se nahaja sedaj v britanskem muzeju.

## Umetnost in književnost.

**Književni pregled "Matica Slovenska".** L. 1912 izdasta "Matica Slovenska" in "Matica Hrvatska" skupno slovensko knjigo. V smislu medsebojnega dogovora bosta obe nagradili originalni slov. spis, oziroma v razmerju številca svojih članov, t. j. "Matica Slov." plača za polo svoj običajni honorar, a "Matica Hrvatska" doda še dve tretjini tega honorarja, tako da slovenski pisatelj prejme za polo 100 K. Želeli je, da bi v tej publikaciji mogli izdati kaj zares dobrega.

**Prva češka splošna delniška družba za zavarovanje na življenje v Pragi,** generalno zastopstvo v Trstu, ima po vseh večjih krajih na Gorenjskem svoje lastne zastopnike. Ta zavod je najcenejši na evropskem kontinentu in, ker ima s svoto 2.000.000 kron popolnoma vplačane glavnice, največje izvanredne rezerve, daje vsem zavarovancem tudi največjo varnost. Edini slovenski delniški zavod te stroke. 79 12-5

Prav dobro ohranjen

## godbeni avtomat

se ceno proda. 115 3-2

Kje, pove uredništvo "Gorenjca".

## Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega Francka: s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega Francka“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

## NAZNANILO.

Čast mi je naznaniti, da sem otvoril z dnem 1. junijem t. l. v Kranju, na Glavnem trgu št. 129

## prometno pisarno

za vse panoge rednega bančno-komisarskega poslovanja.

Štel si bom v nalogo, kar najboljšo varovati in pospeševati koristi svojih komitentov.

117 8-1

Z odličnim spoštovanjem

J. ROZMAN.

Posojila na osebni in realni kredit; vsakovrstne financ. transakcije, posebno olajšanja dolgov potom konvertiranja in fuzije kapitala; eskomptovanje menic in faktur; lombardovanje, nakup in prodaja efektov, zlasti državnih in privatnih papirjev, kot, prioritet in zastavnih listin, dalje zrobov, promes, delnic in tuje denarja; evidenca in revizija zrebanj sreč; zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurzal izgubi; depot efektov, dragocenosti in dokumentov; inkaso menic, faktur in dobrot. — Tozadevna pojasnila ustmeno in pismeno.

**The Premier Cycle Co. Ltd. Hillman, Herbert & Cooper, Eger, Češko.** Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, je letošnja kolesarska sezija tako krepko zastavila, da more ta svetovna trdka samo vsled hitrega poslovanja, kakor tudi s tem, da nudi najnovejšo tehnične pripomočke, ustrezali vsem zahtevam. Trdka Premier je zmožna tudi danes, torej slej kakor prej, nuditi največ v vseh modelih, letošnji originalni Premier-modeli pa nam kažejo celo vrsto zanimivih novosti, za katerih praktično vrednost najbolje porokujejo stari ugled in velikanski napredek tega podjetja. Razumljivo je torej, da se je tovarna tudi letos s precejšnjo prizidavo povečala in je to, 36 let obstoječe podjetje, katero zavzema prvo mesto v kolesarski stroki, najznatnejše in največje na celem kontinentu. Zaraditega je tej tovarni tudi najljubše kljubovati vsaki konkurenci in si move s svojimi prvaki proizvodni stari ugled ne samo ohraniti, temveč ga še povečati. Na željo pošlje trdka interesentom krasni letošnji katalog zastoj in poštaine prosto, na kar cenj. čitatelje posebno opozarjamo.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je

## „Ilustrovani tednik“

ki izhaja vsak petek in stane četrtletno le 1 krono 80 vin.

Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem!

Naslov: „Ilustrovani tednik“, Ljubljana.

## 2 meblirani sobi

v II. nadstropju s skupnim vhodom in s krasnim razgledom na trg se takoj odda enemu ali dvema gospodoma v Kranju št. 18. 116 2

Natančneje se poizve pri lastniku hiše.

Dobro idoča

## gostilna

v Kranju se da v najem s 1. julijem 1911.

Ponudbe na: Vinko Majdič, valjični mlin v Kranju.

Zahtevajte pri nakupovanju koles samo **Premier**



Najboljša izdelava in najvišja tehnična popolnost. Krasni ceniški kastoni. Edina prodaja. **L. Rebolj, Kranj**

# Sladoled

več vrst, vsak dan sveži, in ledena kava se dobi v slaščičarni **Marije Klender** v Kranju, v Rožni ulici št. 89, dalje priporočam p. n. občinstvu raznovrstno fino pecivo ter različne fine bombone kakor tudi vse vrste čokolade. Tudi prodajam na drobno najfiniši holandski Kakao v ličnih zavitkih po 1/4 in 1/2 kg. Dalje uljudno naznanjam, da točim več vrst pristnega finega

— LIKERJA —

V tej hiši se tudi takoj odda lepo meblirana, mesečna soba.

## Klasična uredništva.

Gospod Ivan Žagar, nadučitelj v Kamni gorici: Rade volje vam resnici na ljubo tem potom potrjujemo, da niste pisec onih vstale iz Krope glede nadučitelja Josipa Pleničarja.

## Glinaste peči 71 52-18

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežno in cene priporoča

## Avgust Drelse

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

## Martinova cesta 20

Postajališče električne ceste

## R. Lang

## Martinova cesta 20

železnice pri šentpeterski cerkvi. 73 52-19

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vilo. Špotaljstva: Gostilniški stoli. Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

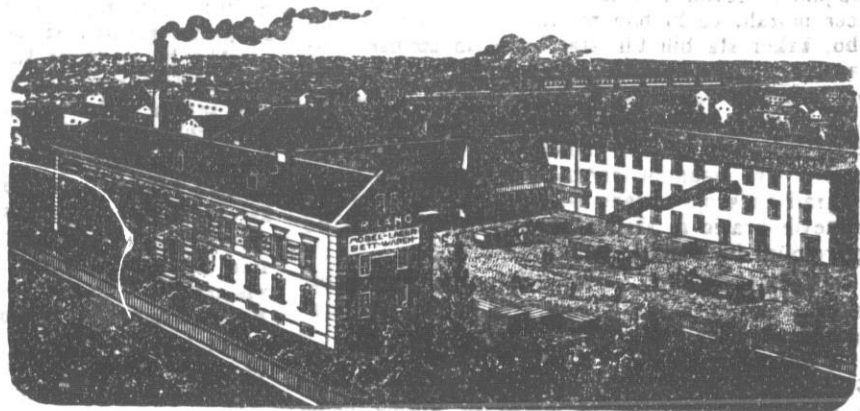
Modropt iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žilno, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalnico od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Oprave za jedilno sobo, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-čalniki, miza, ston-sko ogledalo.

Špotaljstva v ne-vestnih balah. Ve-liki prostori, pri-tilni in v l. nad-stropju. Čudovito poceni za hotela, vile in za letovišča 52 gld.



## Žene se odpovedujejo



stari metodi za pranje s točkanjem in ribanjem ter jemljejo samo idealno pralno sredstvo

„Seboj me vzemi!“

Pol ure se kuha, krasno belo perilo. Res edino sredstvo, s katerim se pere brez vsake primesi, kajti vsebuje najboljšo milo. 1 zavoj po 40 vi-narjev zadostuje za 60 litrov vode. Dobiva se povsod.

## Ceh in Blitz na Dunaju XX/2. Dresdnerstrasse 82.

Dobi va se pri gosp. Franc Dolenz v Kranju in filijali Franc Dolenz v Škofji Loki.

Ne kupujte

nič drugega proti

242 24-22

## kašlju

hrupavosti, kataru, zaslišenju, krčevitem in hrznem kašlju kakor okusne

KAISERJEVE prsne karamele s tremi jelkami

5900 not. over. izpričeval od zdravni-kov in privatnikov zagotavljajo siguren uspeh. Paket 20 in 40 vi-n., doza 60 vi-n. Dobi se jih v lekarnah: Karel Šavnik, pri sv. Trojici v Kranju in H. Roblek v Trzinu.

## JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Žično omrežje na stroj, ograje na miredvoru, obmojno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stenske kluče, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 61 52-20

valjni zavori (Rollbalken).

## Ne zabite Ciril-Methodove družbe!

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 48 52-19

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17



priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.



# Mestna hranilnica v Radovljici

je prvi, najvarnejši in največji zavod za nalaganje denarja v pol. okraju Radovljica na Gorenjskem.

Mestna hranilnica v Radovljici obrestuje vse hranilne vloge po 4 1/4 od sto. Vse narasle in nedvignjene obresti pripisuje dvakrat na leto h kapitalu, in sicer 30. rožnika in 31. grudna, ne da bi bilo treba to zahtevati. Rentni davek od teh obresti plačuje mestna hranilnica sama, tako da dobi vsak vložnik 4 K 25 v od sto čistih obresti in poleg tega še dvakratne obrestne obresti na leto. Za vse vloge in njih obrestovanje jamči v smislu od c. kr. deželne vlade za Kranjske v imenu c. kr. ministrstva notranjih zadev — potrjenih pravil mesto Radovljica z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo — in poleg tega hranilnica s svojim premoženjem in svojim rezervnim zakladom, kateri znaša sedaj nad 200.000 K. Mestna hranilnica v Radovljici daje največjo varnost za hranilne vloge med vsemi drugimi denarnimi zavodi v polit. okraju Radovljica. Zato nalagajo c. kr. sodnije in drugi c. kr. uradi vse vloge od nedoletnih otrok in druge denarje le pri tej mestni hranilnici. — Kdor želi iz drugega denarnega zavoda prenesti denar v Mestno hranilnico v Radovljici, izroči naj ji le vložno knjižico, da se obrestovanje ne pretrga, dvig preskrbi hranilnica sama. Kdor želi pri Mestni hranilnici v Radovljici nalagati denar po pošti brezplačno, zahteva naj pri hranilnici poštne položnice, katere so vsakemu na razpolago.

## Posojila na zemljišča

Posojila na zemljišča dovoljuje proti 5% obrestovanju na amortizacijsko dobo, katero si lahko vsak dolжник sam določi, namreč proti vračilu na 14, 16 1/2, 19 1/2, 25 ali 36 let, izjemoma tudi na 50 let.

Tako vračilo je za vsakega dolžnika zelo ugodno, ker poplača napravljeni dolg z malimi odplačili mimo grede z obrestmi. Kdor si izposodi drugod recimo 300 K s 6% obrestmi, plača zanje v 36 letih 648 K golih obresti, ostane toraj še vedno 300 K dolžan. Dolжник mestne hranilnice v Radovljici se pa dolga docela iznebi, dasi plača v celoti dobi še za 97 v manj. Nadalje dovoljuje tudi posojila na me-nice in proti zastavi vrednostnih papirjev. Tudi za posojila je Mestna hranilnica v Radovljici prvi zavod v polit. okraju Radovljica. Kdor želi najeti posojilo ali dobiti kaka druga pojasnila, zglaši naj se v hranilnični pisarni nasproti c. kr. okrajne sodnije, kjer se uraduje vsak dan od pol 9. do 12. ure dopoldne in od pol 3. do 5. ure popoldne razen v nedeljah in praznikih.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Radovljici.